

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/5/2020
Identifikačné číslo spisu:	8610200256
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2020
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8610200256.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu L.. P. B., trvale bytom v D. A. X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Anton Hencovský & spol., advokátom JUDr. Antonom Hencovským, so sídlom v Košiciach, Františkánska 3, proti žalovanej Slovenskej kancelárii poisťovateľov, so sídlom v Bratislave, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, zastúpenej AK MGA IURIS s.r.o., Cukrová 14, Bratislava, IČO: 47 233 028, o náhradu škody na zdraví, vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7 C 12/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. októbra 2018 sp. zn. 11 Co 49/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou dňa 18. januára 2010 domáhal náhrady škody na zdraví, spôsobenej v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 6. októbra 2007. V uvedený deň o 21.15 hod. došlo v úseku medzi obcami Stročín a Rakovčik k zrážke motorového vozidla zn. Škoda Favorit, EČV: Z. XXX V, ktoré viedol žalobca a traktora zn. ZETOR 50, bez EVČ, ktoré viedol M. U.. Žalobcovi boli dopravnou nehodou spôsobené rôzne zranenia podľa lekárskeho správ charakterizované ako ťažké. Okresné riaditeľstvo PZ, ODI vo Svidníku vydalo dňa 16. júna 2008 rozhodnutie č. ORP-P-531/DI-2-2007, na základe ktorého bol žalobca uznaný vinným zo spáchania skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb., o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Žalobca proti predmetnému rozhodnutiu podal odvolanie. Krajský dopravný inšpektorát KR PZ Prešov, ako príslušný druhostupňový správny orgán, vydal dňa 22. septembra 2008 rozhodnutie č. KRP-128-8/DI-2-2008, ktorým odvolanie žalobcu zamietol. V súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a následným ublížením na zdraví si žalobca výzvou na zaplatenie a návrhom na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 25. novembra 2009 uplatnil u žalovaného podľa § 444 Občianskeho zákonníka právny nárok na jednorazové odškodnenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 77. 868,- €. Žalobca si uplatňoval náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Poukázal na to, že poškodenie na zdraví, ktoré bolo spôsobené dopravnou nehodou zo dňa 6. októbra 2007 má nepriaznivé

následky pre životné úkony žalobcu, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb ako aj na plnenie spoločenských úloh, teda u žalobcu ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Závažné dôsledky dopravnej nehody sa prejavili výraznými zmenami v živote žalobcu. Bolesť chrbtice a pravého bedrového kĺbu, bolesti pravého ramena mu znemožňujú pohyblivosť a je odkázaný na paličku, bez ktorej by neurobil ani jeden krok. Od doby po dopravnej nehode nepočuje na pravé ucho, tak je nútený nosiť naslúchací strojček a došlo aj k poškodeniu zraku. Ako živiteľ rodiny má obavy zo straty zamestnania, pretože je veľmi často práceneschopný. Poškodenia zdravia žalobcu s určitou budú žalobcu obmedzovať pri výbere ďalšieho povolania. Celkovo si uplatňoval náhradu škody na zdraví vo výške 112. 970,- €.

2. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. februára 2018 č. k. 7 C 12/2010-435 I. žalobu zamietol, II. žalovanej nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania, III. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť znalečné Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v rozsahu 100 %, o ktorého výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, IV. štátu náhradu trov konania na tlmočnom nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 420, § 427, § 428 a § 431 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej „O.z.“). Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkov, listinnými dôkazmi, znaleckým posudkom Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 71/2017, pripojenými priestupkovými spismi Okresného riaditeľstva PZ, ODI Svidník, sp. zn. ORP-P-531/DI-2-2007, ORP-P-464/DI-1-2007. Znalec vyhodnotil technickú príčinu vzniku dopravnej nehody alternatívne, podľa toho, či na traktore ZETOR bolo alebo nebolo rozsvietené predpísané osvetlenie. Ak na traktore predpísané osvetlenie bolo rozsvietené, tak znalec uviedol, že technickou príčinou dopravnej nehody bola výlučne nesprávna technika jazdy žalobcu, ktorý na vzniknutú situáciu reagoval s oneskorením. Ak na traktore predpísané osvetlenie rozsvietené nebolo, tak v takom prípade bola technickou príčinou nehody práve táto skutočnosť (a nesprávna technika jazdy vodiča traktora). Znalec sa k tomu, či na traktore bolo rozsvietené predpísané osvetlenie, nevyjadroval z dôvodu, že mu to neprislúcha. Uviedol iba to, že aj z dostupnej fotodokumentácie je zrejmé, že osvetlenie traktora bolo funkčné aj po dopravnej nehode a skonštatoval, že jazda v noci bez osvetlenia je značne nelogická. Z výpovedí svedkov M. U. Z.. a M. U. O.. (na pojednávaní dňa 2. februára 2012) bolo zrejmé, že traktor mal v čase dopravnej nehody rozsvietené predpísané osvetlenie. Tieto ich výpovede sa zhodovali aj s ich predchádzajúcimi vyjadreniami, ktoré uviedli vo svojich vysvetleniach v priestupkovom konaní (M. U. Z.. dňa 6. októbra 2007 a 25. marca 2008 a M. U. O.. 25. marca 2008). Súd prvej inštancie preto uzatvoril, že traktor mal v predmetnom čase rozsvietené predpísané osvetlenie a v súlade so záverom znaleckého posudku jedinou príčinou dopravnej nehody, pri ktorej utrpel žalobca škodu na zdraví, ktorej náhrady sa domáha v konaní, bola nesprávna technika jazdy práve žalobcu. Touto nesprávnou technikou jazdy pritom žalobca porušil povinnosti podľa § 3 ods. 2 písm. a) a § 4 ods. 2 písm. c) v čase účinného zákona č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov. Žiadna iná technická príčina tejto dopravnej nehody nebola zistená. Dôkazné bremeno v plnej miere zaťažuje žalobcu, ktorý však toto dôkazné bremeno neunesol. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, ktorým je aj motorové vozidlo, podľa § 427 a nasl. O. z. vo vzťahu k zákonu č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Z vyššie uvedených skutočností (záveru znaleckého posudku a skutkového ustálenia toho, že traktor mal rozsvietené predpísané osvetlenie) je zrejmé, že škoda, ktorá vznikla žalobcovi na jeho zdraví pri dopravnej nehode dňa 6. októbra 2007, mu bola spôsobená výlučne jeho zavineným porušovaním povinností vyplývajúcich mu zo zákona č. 315/1996 Z. z. pri vedení vozidla Škoda Favorit, EČV: Z. XXX V.. V prejednávacom prípade bolo podľa súdu prvej inštancie právne významné zistiť ako sa objektívne každý z prevádzkovateľov motorových vozidiel podieľal na strete vozidiel, čo je späté s objektívnymi skutočnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prevádzky a sú v príčinnej súvislosti so vznikom škody (zapríčinenie škody). Z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom v otázke (spolu)zapríčinenia dopravnej nehody vodičom traktora súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 257 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C. s. p.“).

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. októbra

2018 sp. zn. 11 Co 49/2018 I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a II. sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebného na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozsudku náležite a dostatočne odôvodnil. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p. (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) konštatoval, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený, pretože rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, žeby vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strany sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, žeby opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo žeby v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne žeby výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení C. s. p. alebo žeby na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. K odvolateľom namietanému nesprávnemu posúdeniu otázky príčinnej súvislosti medzi konaním vodiča U. a vznikom škody (ktorá je posúdením skutkovým) odvolací súd pri zohľadnení výsledkov vykonaného dokazovania nepriznal úspech odvolacím námietkam v danej veci, ktoré sú medzi stranami nesporné. Zhodne s názorom súdu prvej inštancie usúdil, že zásadnou otázkou pre posúdenie príčiny vzniku dopravnej nehody bolo, či pred zrážkou bolo rozsvietené predpísané osvetlenie traktora. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že jedinou príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobcu. K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) uviedol, že v posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie so správnym skutkovým záverom vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 257 C. s. p.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že je prípustné podľa § 420 písm. f/ C. s. p., lebo mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že rozhodnutia oboch súdov sú v rozpore s ustanoveniami C. s. p. Tvrdil, že bolo porušené žalobcovo právo na spravodlivý súdny proces a uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, „dovolací súd“) sp. zn. 6 Cdo 155/2017, ktoré uvádza prípustnosť a aj dôvodnosť podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Podľa dovolateľa, oba súdy nesprávne vyhodnotili svedecké výpovede pána M. U. Z.. a M. U. O.. z hľadiska ich pravdivosti, čo malo podľa neho za následok prijatie nesprávneho skutkového záveru v kľúčovej otázke sporu, a to: že na traktore, vedenom vodičom U. Z.. svietilo pred vznikom nehody predpísané osvetlenie. Hodnotenie hodnovernosti svedeckých výpovedí U. Z.. a U. O.. bolo podľa žalobcu svojvoľné, nezákonné a vôbec nezohľadňovalo celé množstvo rozdielov, ktoré boli v ich výpovediach. Považuje rozsudok odvolacieho súdu za nepreskúmateľný, pretože opomenul aplikáciu ustanovenia § 387 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého sa v odvolaní odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie rozhodnutia označil za nedostatočné, arbitrárne a formalistické, ústavne a zákonne nekonformné. Tvrdí, že odvolací súd sa vôbec nevyrovnal s argumentmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli protiargumentmi k rozsudku súdu prvej inštancie. Uviedol, že bezvýhradné akceptovanie nesprávnych skutkových záverov súdu prvej inštancie odvolacím súdom, a to ešte bez relevantného odôvodnenia, je podľa žalobcu ústavne aj zákonne nekonformné. Hodnotenie svedeckých výpovedí nezodpovedalo postupu podľa § 191 C. s. p., bolo poznamenané prvkom ľubovôle, mimo rámca prijateľného racionálneho základu, čo malo za následok porušenie základného práva žalobcu na spravodlivý proces, a to nesprávnou realizáciou dôkazného konania, preto podľa dovolateľa nemožno takéto dokazovanie považovať za vykonané v súlade s ust. § 188 ods. 1 a § 204 C. s. p. Uvedené procesné pochybenie súdu prvej inštancie žalobca namietal v odvolaní, avšak odvolací súd to za vadu nepovažoval, ale tento právny záver žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnil, čo žalobca považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné. Dovolateľ má za to, že nenapravením vady dokazovania a tým, že odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal aj z dôkazov, ktoré neboli vykonané procesne prípustným spôsobom, bola naplnená dovolacia vada podľa ustanovenia

§ 420 písm. f/ C. s. p. Vzhľadom k uvedenému, dovolateľ žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalovaná dovolací návrh nepodala.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

8. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť ním podaného dovolania z § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k procesnej vade, ktorú namietal dovolateľ. Mal pri tom na zreteli, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami [viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03].

10. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Prítom nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v procesnom postupe súdu, zakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Z tohto ustanovenia zreteľne vyplýva, že zákon priznáva relevanciu iba tým procesným pochybeniam súdu, intenzita ktorých opodstatňuje záver, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu bolo účastníkovi konania znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv „v takej miere“, že došlo (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (3 Cdo

110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017). Dovolací súd pripomína, že aj podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) nesprávne právne posúdenie, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

12. K námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a tým nepreskúmateľný, dovolací súd pripomína, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Na podstate tejto zásady zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

13. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. Treba mať na zreteli, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií (vychádzajúc z ich vzájomnej vecnej súvislosti a prepojenosti) je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhoval, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu veci, s ktorým sa stotožnil. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil výpovede svedkov, resp. tieto nesprávne vyhodnotil. Oba súdy v posudzovanom prípade vychádzali zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania, v rámci ktorého bolo preukázané, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

14. Obdobne prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

15. V danom prípade žalobca namietal viaceré nedostatky v procese zisťovania a hodnotenia skutkového stavu. Tvrdil, že súdy oboch nižších inštancií zistili skutkový stav neúplne a nesprávne, pretože z vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď pokladali za preukázanú takú skutočnosť, o ktorej pravdivosti naďalej pretrvávali dôvodné pochybnosti (t. j. či bolo v čase dopravnej

nehody na traktore zapnuté osvetlenie).

16. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Dovolací súd v rozhodovanom spore však nezistil, že by postupom súdov oboch nižších inštancií došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces uvedeným spôsobom, ani že zistenie skutkového stavu by bolo *prima facie* natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť (porov. I. ÚS 6/2018), a ani že prijaté právne závery by boli v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. že by z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývali (porov. I. ÚS 243/07).

17. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 Ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporné aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

18. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Súdy nižších inštancií správne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 C. s. p.), ako aj náležité rozhodnutie odôvodnili v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 393 ods. 2 C. s. p. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (porov. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010).

19. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy oboch nižších inštancií sa riadne zaoberali námietkami žalobcu k svedeckým výpovediam M. U. st. a M. U. O.. a ostatnými dôkazmi, najmä znaleckým posudkom. Uvedené závery súdov oboch nižších inštancií sa podľa názoru dovolacieho súdu nejavia ako svojvoľné, ústavne neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu aplikovaných právnych noriem.

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd zastáva názor, že žalobca neopodstatnene vytýka súdom, že by skutkové zistenia boli v extrémnom rozpore s vykonanými dôkazmi a právne závery v extrémnom nesúlade so zisteným skutkovým stavom alebo že by konanie bolo postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 188/06), a tým k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola procesná strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21. Napokon dovolací súd považuje za potrebné ešte dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný

prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

22. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., avšak ako už dovolací súd vyššie uviedol, tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

23. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

24. Naostatok najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

25. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nevyplýva, preto procesne neprípustné dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.